

פרוטוקול מס. 43/ג
מישיבת ועדת הכלכלה
מיום ג' כ"ה באב תשי"ד - 24.8.1954
בשעה 11.00

השתתפו:חברי הועדה:

מ. בנטוב - היו"ר
י. אורי
מ. וילנר
א. כהן
ע. מימון
י. ניצני
ר. פלדמן

מוזמנים:

מר לוינטל - מטעם משרד המסחר והתעשייה
מר הנגבי - מטעם משרד המשפטים

סדר-היום:

א. סיכום הדיון בשאלת התיקרון הלחם.
ב. חוק לקיום תקפן של תקנות ההגנה לשעת חירום.

היו"ר מ. בנטוב:

אני פותח את הישיבה.

ברצוני להודיע לחברי הועדה, כי בוחס להמלצות שקבלנו בזמנו בענין יבוא מוצריה מוגדרים המחבלים בייצור המקומי קבלתי טענות מצדדים רבים שיבוא זה נמשך בכל זאת. לאחר שרבו טענות אלו פניתי לשר המסחר והתעשייה ולשר האוצר, וביקשתי לדעת מה עשו משרדיהם בקשר עם המלצותינו. עכשו קבלתי מכתב תשובה מפורט משר המסחר והתעשייה, ואני רוצה לציין לשבחן שהוא נכנס לתוך פירוט הדבריה והשתדל למסור לנו דו"ח מה נעשה בקשר עם המלצותינו. לא אקרא בפניכם את המכתב, נמציא אותו לכל חברי הועדה. בכל אופן הרושם שהוא, שהמלצותינו מצאנו במידת מה אוזן קשבת, אם כי לא כל הפעולות נעשו כפי שרצינו.

אני רוצה למסור לחברים, כי אני מקוה שהיום נפתור

את בעיית התקציב לסיוורים, והדבר יובא לאישור בשבוע הבא. אני מציע אפוא שהחברים יקחו בחשבון שביום ה' הבא יחקייהם הטיור למפעל המים בהחולה ובדרך נבקר גם בצפת.

בסדר היום שני טעיפים: א) סיכום הדיון בשאלת התיקרון הלחם; ב) חוק לקיום תקפן של תקנות ההגנה לשעת חירום.

אתם זוכרים שהיה לנו ויכוח סביב בעיית התיקרון הלחם. הנימוקים שהובאו לפנינו על ידי שר המסחר והתעשייה וגם על ידי נציגי האוצר היו בעיקר כלכליים, והוסבר לנו שהכוונה הייתה למנוע בזבוז לחם על ידי הזנת עופות בלחם והברחה, ובן לעזור להרחבת גידול גרעינים בארץ. היה גם נימוק פיסקלי, שביטול הסובסידיה והעלאת מחיר הלחם היו צריכים להכנסם לאוצר 16 מליון לירות. בויכוח זה ציינתי, שאם גם יש נימוקים כלכליים אפשר להביך אותם, אינני יכול לקבל את הגישה שהעלאת מחיר הלחם הפוגעת בעיקר במיעוטי היכולת חמש מקור הכנסה לאוצר.

אנו צריכים לקבל עכשו המלצות. אני העלתי פה כמה הצעות. אם ישנן הצעות אחרות - נשמע אותן. בינתיים הועברתי אלינו על ידי מזכירות הכנסת הצעה של מרבטא עזרה שפנה ליו"ר הכנסת. המצעת ההצעה היא, שהיה שוק כפול ללחם, זאת אומרת, שיבטיחון לאוכלוסיה כמות מסוימת של לחם לפי פנקסי מזון במחיר הקודם, ונוסף לזה יהיה גם שוק חפשי במחיר החדש.

הצעותי לסיכום הדיון הן אלו:
ועדת הכלכלה סבורה, שאם גם היו נימוקים כלכליים לממשלה להעלות את מחיר הלחם על מנת למנוע בזבוז, ועל מנת להביא לידי איזון יתר של סולם המחירים - הרי אין להשלים עם כך, שהעלאת מחיר הלחם תשמש מקור הכנסה לאוצר, לפחות במידה שזה נוגע למיעוטי היכולת.

מחוך כך ממליצה הועדה, כי יש להשתמש בכסף שהעלאת מחיר הלחם תכניס לאוצר, לשם תיקון רמת תזונתם של מיעוטי היכולת על ידי:

- א) ביטול שכר הדחק והחלפתו בשכר רגיל של האגוד המקצועי.
- ב) ניכוי מתשלומי מס הכנסה של כל המשתכרים עד 200 לירות לחודש ובכלל בגובה של לירה אחת לכל נפש במשפחה לחודש.
- ג) תיקון שכר מידי לפי עליית אינדקס יוקר החיים, שלאחר עליית מחיר הלחם.

מ. וילנר 4

אני מציע לסיכום הדיון הצעה זו:
ועדת הכלכלה של הכנסת מזדהה עם התנגדות הצבור לה עלאת מחיר הלחם וחובעת מאת הממשלה להחזיר את הסובסידיה ללחם. כן ממליצה הועדה על בטול שכר הדחק והחלפתו בשכר רגיל של האגוד המקצועי.

י. אורי:

אני חושב שטוב עשתה הממשלה בבטלה את הסובסידיה ללחם שבזבוז ללא כל צורך. ותבורך הממשלה על בטול סובסידיה. אני מציע על כן שנקבל החלטה זו: הועדה מקבלת את עמדת הממשלה ביחס לבטול הסובסידיה ללחם.

א. כהן:

אינני מסתפק באישור החלטת הממשלה. למעשה מצאנו און קשבת לגבי כמה דברים. אחד הדברים היה - התאמה כל שהיא של שכר הודק לצורך ההחזרת הפרש.

אני הצעתי הצעה שלא נחקלה בהתנגדות - לפי נקודות בלשכות העבודה לתת פיצוי נוסף למשפחות בעלות ילדים רבים.

אני מציע שנמליץ לנקוט באמצעים נגד התיקרות הלחם באורה של לחם מיוחד הנאפה ונמכר באופן בלתי חוקי בכמה מאפיות.

היו"ר מ. בנטוב:

באופן פורמלי אני יכול להצביע רק הצעות מנוסחות. אני מבין שהקואליציה רוצה להביא הצעה מנוסחת, שאין לה כרגע, אבל חכנה הוא, שהועדה מאשרת את עמדת הממשלה. אני מציע שכתום הישיבה הגישו הצעה מנוסחת.

מ. וילנר:

אני מציע שתצביע את הצעותיך סעיף-סעיף, כי הדברים אינם נוגדים ואני רוצה להצביע בעד חלק מהצעותיך. אני מעמיד להצבעה את ההצעות השונות.

היו"ר מ. בנטוב:

ה צ ב ע ה

- 4 - בעד הצעת חברי הכנסת אורי-כהן
- 1 - בעד החלק הראשון של הצעת היו"ר
- 2 - בעד סעיף א' מהצעת היו"ר
- 2 - בעד סעיף ב' מהצעת היו"ר
- 2 - בעד סעיף ג' מהצעת היו"ר
- 1 - בעד הצעת חבר הכנסת וילנר

נחקבלה הצעת חברי הכנסת אורי-כהן

היו"ר מ. בנטוב: אנו עוברים לסעיף ב' בסדר היום - חוק לקיום תקפן של תקנות ההגנה לשעת חירום.

לצערי הרב עלי לציין שלא קבלתי עד עכשו את העתק החוק כפי שביקשתי. בישיבה הקודמת החלטנו שכל חבר ועדה יקבל העתק, פרט לאלה שמוכנים לוותר כדי להקל מבחינה טכנית על המשרד. אני חייב לציין, כי אלי לא הגיע העתק החוק ועל כן לא יכולתי להכין את הסתייגויותי. רציתי לקצר את הפרוצדורה, אבל מכיוון שהדבר לא הגיע אלי יש בפנינו שתי אפשרויות:

או להתחיל בקריאת החוק ולרשום הסתיגויות, או לדחות את הדיון לישיבה הבאה.

מר הנגבי:
מסוכן לדחות את הדיון לישיבה הבאה, כי פירוש הדבר דחיה לעוד שבוע. אני מוכן להציע ליו"ר אפשרות שלישית, שאני אשכ אחו, אעבור אתו על החוק וארשום את כל הסתיגויותיו.

היו"ר מ. בנטוב:
לאחר שהחוק יתקבל, אין ערך לעבור עליו ולרשום הסתיגויות.

א. כהן:
אני מציע להחליט היום על הארכה, ועל יסוד תקדימים מרובים בכל ועדה, לחת אפשרות לחברי הועדה להגיש הסתיגויות, גם לעצם העניין וגם לגבי הארכה עד להגשת החוק לאשור הכנסת.

היו"ר מ. בנטוב:
אינני מקבל זאת. אפשר לקבל חוק אם יש הסכמה כללית של כל חברי הועדה. אבל אי אפשר למנוע דיון. אני מציע שנתחיל בדיון. בישיבה הקודמת הצעתי דרך להמנע מקריאת החוק. דחיתם הצעה זו. אני הצעתי לכתוב מכתב לשר המסחר והתעשייה ולקבל ממנו תשובה בדבר התכניות של משרדו לגבי החוק הזה. זה סברתי שאם יש בו כוונת הממשלה להביא בזמן מתקבל על הדעת חוק אחר במקום החוק הזה, אני מוכן לוותר על הסתיגויות. אני כחבר האופוזיציה הצעתי הצעה טובה. אך אתם לא הסכמתם לה. הצעתי הצעת פשרה שניה, שלא נקרא את החוק פה, אבל תנתן אפשרות לחברים להכין את הסתיגויות, לאחר שהמשרד ימציא להם העתק החוק. גם זה לא נעשה. אני מציע על כן לדחות את הדיון לישיבה הבאה, אולי עד אז ימציאו לנו העתק החוק.

א. כהן:
אתה מעורר בעיה תקנונית שצריך להעבירה לוועדת הכנסת.

היו"ר מ. בנטוב:
בבקשה - אם מישהו ירצה להצביר את העניין לוועדת הכנסת, אני מוכן.

א. כהן:
אני מציע שתצביע אם הועדה רוצה להכנס לדיון בחוק. באם לא יהיה רוב להצעה זו, נאשר את החוק ואם המסתייגים ירצו בבירור נוסף בוועדה, נהיה מוכנים לכך, אבל יחד עם זאת נהיה מוכנים לכך שביום שלישי נניח את החוק על שולחן הכנסת.

מ. וילנר:
ישיבות השבוע הבא מוקדשות לויכוח מדיני. והיות ולחוק זה יש תוקף עד סוף אוקטובר, אין צורך בההילוח.

י. אורי:
אינני יודע מדוע היו"ר נאחו בצד הפורמלי. אינני חושב שזה ישנה משהו. אבל זוהי זכותו. על כל פנים, אני מציע שנתכנס מחר בין השעות 10-11 ועד אז יטב היו"ר עם היועץ המשפטי ויעבור על החוק.

היו"ר מ. בנטוב:
לצערי אינני יכול לקבל הצעה זאת, כי לא נספיק לעשות זאת עד מחר. הצעתי היא לדון בחוק בישיבה הבאה. הממשלה היא הקובעת את סדר היום של הכנסת. אם הממשלה מעוניינת להעביר את החוק הזה בשבוע הבא, תמצא לזה זמן.

מ. חזני:
אבל אנחנו צריכים להתחיל לטעון את הדיון בחוק בטוב הבא.

היו"ר מ. בנטוב:
אני מקווה שנטיים.

הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 12.00